

Piękno Namibii - dzikość Botswany

Self-Drive Guided

Ilość dni : 23 dni 22 noclegów

Ilość kilometrów: około 6 000km

Miejsca: Windhoek, Naukluft Park, Sossusvlei, Sesriem Canyon, Walvis Bay, Swakopmund, Cape Cross, Damaraland, Kaokoland, Etosha Park, Caprivi, Chobe, Victoria Falls.

Cena od osoby:

Cena zawiera:

wynajem samochodu 4x4 z zero excess, koszty noclegowe w hotelach, schroniskach (lodge) i kampingach, śniadania w schroniskach, transfer z i na lotnisko, sprzęt kampingowy, namioty na dachu lub na ziemi (według życzenia), GPS z mapami, lodówka, szczegółowo opracowana trasa.

Cena nie zawiera:

biletu lotniczego, cen wiz do odwiedzanych krajów, napiwków, wyżywienia - około 150 euro od osoby, opłat wstępów do parków narodowych i rezerwatów - 150 euro od osoby, paliwa - około 550 euro na samochód, kosztów opłat granicznych - około 150 euro na samochód, dodatkowych fakultetów. Mandatów w Zimbabwe.

Dzień 1

sobota

Czas podróży: 1h; **dystans:** 45 km; **trasa:** Windhoek Airport – Windhoek.

Pierwszego dnia – po tym jak odbierzemy was z lotniska – podróż do Windhoeku. Następnie omówimy trasę, zapoznamy was z samochodem i ekwipunkiem. Zrobimy ostatnie zakupy i w drogę. Miejsce pierwszego noclegu ustalimy w zależności od waszych życzeń: albo poza miastem, albo w Windhoeku (ze wskazaniem na Windhoek).

Dzień 2/3

niedziela-poniedziałek

Czas podróży: 6h; **dystans:** 358 km; **trasa:** Windhoek – Namib Naukluft.

Opuszczamy Windhoek i wyruszamy w kierunku Sesriem. Będziemy się poruszać drogami szutrowymi. Z pewnością już pierwszego dnia wyprawy zobaczymy, dlaczego Namibia nazywana jest krajem kontrastów. Zostawiamy za sobą stempel ludzkiej cywilizacji po to, by podziwiać rozległe przestrzenie, co od razu rzuca się w oczy, znacznie obszerniejsze niż w Europie.

Wieczorem dojeżdżamy na kamping w Sesriem. Jeszcze przed kolacją pójdziemy zobaczyć kanion Sesriem. Następnego dnia pobudka, jeszcze przed świtem, by zdążyć na wschód słońca do Dead Vlei w Sossusvlei. W tym miejscu znajduje się wymarły las, który przed wiekami został odcięty od płynącej rzeki przez poruszające się wydmy. Wydmy w tej okolicy są najwyższe na świecie. W drodze powrotnej wejdziemy na szczyt najwyższej wydmy świata (udostępnionej turystom) - Dune 45.

Pierwszy nocleg zaplanowaliśmy na kempingu w Sesriem, możliwie jak najbliżej Sossusvlei. Natomiast kolejny, już na pustyni Namib - najstarszej pustyni świata, tym razem by było bliżej do Walvis Bay.

Dzień 4

wtorek

Czas podróży: 6h; **dystans:** 374 km; **trasa:** Sossusvlei – Walvis Bay – Swakopmund.

Wyruszamy w drogę do Walvis Bay, będziemy przemierzać pustynię Namib drogami szutrowymi. W czasie podróży możemy spodziewać się następujących atrakcji: fauna i flora pustyni Namib (dzikie strusie, zebry, oryksy, żyrafy, drzewa kołczanowe) oraz punkty widokowe: Gaub Pass, Kuiseb Pass i Dune Seven. Nie wolno nie zatrzymać się przy tablicy oznaczającej Zwrotnik Koziorożca (Tropic of Capricorn). Walvis Bay jest najszybciej rozwijającym się miastem przemysłowym w Namibii, głównie za sprawą powiększających się nabrzeży portowych. Jeśli czas nam pozwoli zatrzymamy się na kalmary i odbędziemy spacer po lagunie pełnej flamingów. Po południu można skorzystać usług z Hafeni Tours w celu wizyty w Mondesa, niegdyś getta a obecnie części Swakopmundu, w której miejskie życie pulsuje w innym rytmie, niż w hałaśliwym i gwarnym centrum.

Dzień 5

środa

Czas podróży: 1h; **dystans:** 30 km; **trasa:** Swakopmund - Walvis Bay – Swakopmund.

Program dzisiejszego dnia zależy od Waszego wyboru. Pierwsza propozycja to rejs łodzią motorową w celu poszukiwania delfinów, fok, pelikanów i przy odrobinie szczęścia wielorybów. Na łodzi jest przewidziana przekąska - głównie owoce morza i szampan. **Dopłata około 60 euro.** Dla tych co wolą być na lądzie, mamy do zaoferowania wyjazd na pustynię w poszukiwaniu Little Five **dopłata około 60 euro.** Można również skorzystać z niezapomnianej wycieczki kulturalnej Hafeni Tours, czy też odwiedzić muzeum, oceanarium, park węży czy galerię kryształów. Dzień można też spędzić na jeździe w wyschniętym korycie rzeki Swakop, czy na trasie Welwitschia Drive, lub skorzystać z innych atrakcji.

Dzień 6

czwartek

Czas podróży: 4h; **dystans:** 240 km; **trasa:** Swakopmund – Skeleton Coast – Spitzkoppe.

Poranek możemy przeznaczyć na spacer po Swakopmundzie np. w celu zakupu pamiątek. Następnie wyruszamy drogą solną wzdłuż wybrzeża Atlantyku. Pierwszy przystanek będzie tuż przed Henties Bay w celu zobaczenia wraku statku, który został zepchnięty, przez zdradliwe prądy, na brzeg w 2008 roku. Kolejny przystanek to Cape Cross, miejsce znane z dwóch powodów. Pierwszym jest kolonia fok, której liczebność ocenia się 200 tys. osobników, a drugim dwóch kamiennych krzyży postawionych przez portugalskiego odkrywcę Diago Cao w 1486 roku. Jesteśmy na Wybrzeżu Szkieletowym. Klimat tego miejsca nie ma nic wspólnego z tym, który znamy z innych pustyni. Płynący z Antarktydy zimny prąd Benguelski powoduje silne zamglenia, które są jedynym źródłem wody dla wielu mieszkańców świata zwierzęcego w tym rejonie. Wybrzeże Szkieletowe znane

jest głównie z wraków statków i historii o żeglarzach wędrujących setki kilometrów w głąb lądu w poszukiwaniu żywności. Gdy już opatrzyacie się widokiem wraku, surowy klimat tego miejsca powoli da nam się we znaki, to już czas wyruszyć w głąb lądu do Spitzkoppe, gdzie zaplanowaliśmy nocleg. Spitzkoppe jest nazywany Matternhornem Afryki, gdyż swoim wyglądem przypomina najpiękniejszy szczyt Alp. Pomimo jej niewielkiej wysokości, jak na góry, wynoszącej 1728 m n.p.m. Spitzkoppe jest najbardziej znaną górą w Namibii, a to z powodu jej zdumiewających konturów. Położona, niczym wyspa, w środku niekończącej się równiny jest widoczna z bardzo daleka. Chętni mogą zwiedzać rysunki naskalne wykonane przez rdzennych San (dodatkowa oplota).

Dzień 7 **piątek**

Czas podróży: 4h; **dystans:** 240 km; **trasa:** Spitzkoppe – Brandberg – Damraland.

Kolejnego dnia wyruszamy do Damaraland. Mijamy miejscowość Uis - małe miasto, które powstało przy okazji budowy kopalni rudy żelaza. Kopalnię zamknięto w 1990 roku i od tamtej pory Uis powoli się wyludnia. W roku 2010 Uis utraciło prawa miejskie. Po drodze będziemy mijać małe wioski ludu Herero, gdzie można się zatrzymać i kupić ich wyroby. Najważniejszą atrakcją tego miejsca są rysunki naskalne San, które zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Konieczna jest również wizyta w skansenie ludu Damara. Po drodze, jeśli czas na to pozwoli, odwiedzimy Palmwag Game Reserve. Gdzie przy odrobinie szczęścia może uda nam się trafić na któregoś z przedstawicieli pustynnej czwórki (żyrafy, słonie, nosorożce czy lwy).

Dzień 8 **sobota**

Czas podróży: 6h; **dystans:** 244km; **trasa:** Damaraland – Kaokoland (Opuwo).

W drodze do Opuwo zaczynają pojawiać się malownicze wioski ludzi HERERO. Z pewnością kolorytu dodadzą miejscowe kobiety ubrane w wiktoriańskie suknie z chustami na głowach zaplecionymi w kształcie przypominającym krowie rogi, które są symbolem Herero. Dzień zakończymy w pięknym schronisku Opuwo Country Lodge, gdzie na zakończenie dnia będziemy mogli poleżeć nad basenem z dobrym trunkiem w rękę. Opuwo jest najbardziej zróżnicowanym miastem, pod względem kulturowym, w Namibii. Herero w sukniach wiktoriańskich, przepiękne kobiety i dzieci Himba, Damara i Owambo w kolorowych najczęściej różowych sukniach, a wśród nich biali farmerzy i turyści z aparatami fotograficznymi.

Dzień 9 **niedziela**

Czas podróży: 6h; **dystans:** 270km; **trasa:** Kaokoland – Kamanjab – Cheetah Farm.

O poranku złożymy wizytę w wiosce Himba, będzie nam towarzyszyć przewodnik. Wizyta powinna zakończyć się przed południem. Przejedziemy przez Opuwo, bez postoju a zatankujemy i uzupełnimy zapasy na stacji benzynowej w Okangwati. Jest to spowodowane pokazem na farmie gepardów, który rozpoczyna się o godzinie 15. Farma daje możliwość obcowania z żyjącym w niewoli najszybszym ssakiem na świecie. Oprócz tego jest wyjazd na tzw. game drive, podczas którego będzie możliwość zobaczenia osobników żyjących na wolności.

Dzień 10/11/12 **poniedziałek-sroda**

Czas podróży: 4h; **dystans:** 210km; **trasa:** Cheetah Farm – Etosha.

Wyjazd do Parku Narodowego Etosza. Wjeżdżamy do parku od mało odwiedzanej przez turystów strony zachodniej. Noclegi w Etoszy zależą od Waszego wyboru. Jestem zwolennikiem kontynuowania spania w namiotach, ponieważ mamy kontakt z przyrodą. Słychać odgłosy zwierząt z parku przy pobliskich wodopojach, śpiewy wikłaczy, ponadto mogą nas odwiedzić szakale i fascynujące ratele. Na temat Etoszy można się rozpisywać bardzo długo. Można to ująć jednym zdaniem – jest to raj dla miłośników zwierząt. Za każdym razem gdy jestem w Etoshy jest zupełnie inaczej, ale zawsze tak samo pięknie i nigdy, ale to nigdy nie chce się stąd wyjeżdżać.

Dzień 13 **czwartek**

Czas podróży: 3h; **dystans:** 270km; **trasa:** Etosha – Tsumeb – Sun.

Opuszczamy Etoszę, w której można spędzić i miesiąc. Na zakupy zatrzymamy się w Tsumeb urokliwym górniczym miasteczku. Kolejny postój w Grootfontein, gdzie można zobaczyć największy znany meteoryt na świecie – Hoba. Z Grootfontein prosto do wioski San, która jest skansenem, w którym będzie możliwość

przybliżenia kultury rdzennych mieszkańców Namibii. Ocenia się, że ich obecność na tych ziemiach sięga 68 tys. lat. Niestety nie żyje ich w Namibii zbyt wielu.

Dzień 14 **piątek**

Czas podróży: 6h; **dystans:** 420 km; **trasa:** Sun – Kavango.

Z Grootfontain do Rundu jest prosty odcinek drogi asfaltowej, którym będziemy jechać aż zorientujemy się, że jesteśmy w regionie Kavango zamieszkanym przez ludność o tej samej nazwie. Ich życie jest bezgranicznie związane z rzeką. Postój na tankowanie i zakupy w Divindu. Wieczorem na kultowym kempingu w Ngepi zasiądziemy na tronie z widokiem na rzekę Okavango, a hipopotamy nie dadzą nam spać. Dla bardziej odważnych możliwość popływania z krokodylami w baseniku w rzece. Jeśli zajechaliśmy w miarę wcześniej to koniecznie Mokoro. Wyprawy tradycyjną łódką dłubanką po rzece, by spojrzeć w oczy hipciowi, zobaczyć słonie pijące z rzeki, być może uda się zobaczyć bawoły. Mahango Game Reserve to malutki, ale przeuroczy park, który cały można objechać w ciągu 45 minut. Powinniście przytulić się do ogromnych baobabów, miejscowi wierzą, że w ten sposób wchłania się pozytywną energię.

Dzień 15 **sobota**

Czas podróży: 3h; **dystans:** 247km; **trasa:** Kavango – Kongola (Caprivi).

Dzisiejszy odcinek nie jest zbyt długi, Na miejsce powinniśmy dotrzeć wczesnym popołudniem. Cała droga prowadzi przez Caprivi i teren Parku Narodowego Bwabata. Trasa udekorowana jest znakami drogowymi UWAGA SŁONIE. Jest to szlak największej populacji słoni migrującej od Chobe do Zambezi. Zanim wyruszymy w drogę, to zajedziemy do przeuroczego parku Mahango Game Reserve, w którym oprócz zwierząt zobaczymy ogromne Baobaby. Rzeką Kwando jest trzecia nazwa tej samej rzeki, która w innych miejscach nazywa się Chobe i Lynianti. Chobe i Lynianti to jeden z ostatnich regionów, w którym zwierzęta żyją obok ludzi w harmonii.

Dzień 16/17 **niedziela-poniedziałek**

Czas podróży: 4h; **dystans:** 260km; **trasa:** Kongola (Caprivi) – Kasane (Botswana).

Na trasie dzisiejszego etapu, która prowadzi przez Caprivi i teren Parku Narodowego Bwabata, nadal stoi mnóstwo znaków ostrzegawczych UWAGA SŁONIE. Wciąż przecinamy szlak migrujących słoni. Ruch na przejściu granicznym jest trudny do przewidzenia. Lecz oczekiwanie na odprawę nie powinno trwać dłużej niż godzinę. Kasane to największa miejscowość tego regionu. Od razu można zauważyć, charakterystyczny dla Botswany, chaos architektoniczny. W Chobe znajduje się największe skupisko słoni na świecie. Migrujące stada słoni można zaobserwować w bardzo niewielkiej odległości od granic miasta. Na drodze dojazdowej należy zachować szczególną ostrożność, ponieważ ogromne stada lubią przebiegać przez główną drogę. W Kasane wybierzemy się na wyprawę łodzią po rzece Chobe, na której z pewnością obejrzymy zwierzęcy spektakl.

Dzień 18 **wtorek**

Czas podróży: 1h; **dystans:** 85km; **trasa:** Kasane – Victoria Falls (Zimbabwe) – powrót do Kasane.

Dystans z Kasane do Wodospadów Wiktorii nie liczy nawet 100 km, lecz musimy przepłynąć się przez granicę i to może niestety potrwać. Ale bądźmy dobrej myśli, że dojedziemy w miarę wcześniej. Na miejscu jest wiele atrakcji i wybór należy do Was. Możliwy jest spacer wzdłuż wodospadów Wiktorii, rafting po rzece Zambezi, spacer wśród słoni i lwów, skoki na bungee, loty na lotni, lot helikopterem nad wodospadami.

Dzień 19 **środa**

Czas podróży: 8h; **dystans:** 485km; **trasa:** Kasane – Park Narodowy Makgadikgadi Pans .

Wjeżdżamy do Parku Narodowego Makgadikgadi Pans (solniska), nocleg spędzimy w Planet baobab. Makgadikgadi to zabagniona niecka na wysokości 900m n.p.m. o powierzchni około 20 tys. km² znajdująca się w kotlinie Kalahari. Stałe jezioro Dow i połączone ze sobą okresowe jeziora Ntwetwe i Sua tworzą solnisko – jedno z największych na świecie. W Makgadikgadi postępuje proces pustoszenia. Okolice Makgadikgadi są skupiskiem olbrzymich baobabów (*Adansonia digitata*). Rosnące tu okazy uchodzą za jedne z najpiękniejszych w Afryce. Najgrubsze osiągają 10m średnicy pnia, co daje ponad 30m w obwodzie. Ich wiek szacuje się od 3,5 do 4,5 tys. lat. Niezwykła przestrzeń Makgadikgadi oferuje gościom także unikalny, niczym niezmacony widok migrujących stad, za którymi ciągną głodne drapieżniki.

Dzień 20/21/22

czwartek-sobota

Czas podróży: 2h; **dystans:** 135km; **trasa:** Makgadikgadi Park – Maun.

Zaplanowaliśmy trzy noclegi w Maun tak abyście mogli skorzystać z tzw. fakultetów na miejscu. Dwa z nich są najważniejsze: lot nad deltą rzeki Okavango oraz dwudniowe safari w Moremi. Moim zdaniem najlepszym rozwiązaniem jest skorzystanie z Audi Camp Safaris lub z Travel Creations. Koszt wyjazdu do Moremi to suma około 150 USD od osoby za Dzień. Jeśli chcecie abyśmy je zarezerwowali dla Was, to jest taka możliwość. Wynajęte samochody nie mogą wjeżdżać na teren Moremi ani Savuti. Jest to spowodowane brakiem ubezpieczenia.

Safari w Moremi z noclegiem w bushu z lokalnym tour operatorem, dwie nocki. Safari w Moremi Game reserve to safari w jednym z najdzikszych i nie skażonych miejsc w Afryce. Delta rzeki Okavango jest największą na świecie deltą śródlądową. Wody Okavango niegdyś wpadały jeziora Makgadikgadi. Jezioro wyschło około 10 tys. lat temu i obecnie na jego miejscu znajduje się kotlina Kalahari. Powierzchnia rozlewiska jest okresowo zmienna do 17 000 km². Na zasilanym wodami terenie tworzą się liczne podmokłe i zarośnięte trawą i trzcinami wyspy. W dalszej części bagniska stają się coraz mniej grząskie, aż przechodzą w stepowo-pustynny obszar Kalahari. Część wód z delty Okavango zasila jezioro Ngami. Na obszarze rozlewiska żyją niezliczone ilości ptactwa i innych zwierząt, korzystających z obfitych zasobów wody i bujnej roślinności. W porze suchej rozlewiska w znacznej części wysychają i rozpadają się na izolowane bagna i jeziora. W niektórych latach obszar ten nawiedzają powodzie.

Rząd Namibii w celu uregulowania przepływu rzeki, przez której terytorium ona przepływa, planuje budowę zapory w rejonie Caprivi. Plany te mogą oznaczać bezpowrotne zniszczenie bogatej flory i fauny tego obszaru. Po atrakcjach związanych z Okavango powrót do Maun do schroniska, skąd jest możliwość odbycia przelotu nad deltą Okavango, która jest jazdą obowiązkową. Po locie czas na odpoczynek przed powrotem do Namibii.

Dzień 21/22

niedziela-poniedziałek

Maun – Namibia

Przejazd z Maun do Windhoek zajmuje około 10h jazdy po drodze asfaltowej. Dlatego rozbijemy ten odcinek na dwa dni. Pierwszy nocleg zaplanowaliśmy w okolicach Gobabis. W tym farmerskim miasteczku można spotkać białych farmerów starej daty, jak również i wielu Herero posiadających w tych okolicach sporo farm, na których hodują swoje bydło. Napewno spotkacie wiele kobiet w swoich tradycyjnych strojach. Gobabis jest nazywane Capital of Cattle Country. Nie muszę chyba sugerować steków wołowych na kolację? ☺ Ostatni dzień to dojazd do Windhoek i przygotowania do odlotu do Polski.

Wskazówki ogólne:

1. Paszport uczestnika musi być ważny co najmniej 6 miesięcy od daty planowanego wylotu.
2. Wszelkich informacji o zalecanych szczepieniach, w tym zabezpieczenia przeciwmalarycznego udzielają Wojewódzkie Stacje Sanitarно Epidemiologiczne.
3. Rezerwacje hotelowe oraz ostateczna wycena zostaną potwierdzone w momencie złożenia zamówienia.
4. Kolejność zwiedzania obiektów oraz usytuowanie noclegów w czasie podróży może ulec zmianie.
5. Wyprawa jest przeznaczona dla zaprawionych podróżników, którym nie straszą niewygody, kurz i upał.
6. Wyprawa jest objazdem po Namibii co oznacza ogromną ilość kilometrów i dlatego wiele godzin spędzicie w samochodzie.
7. Będziemy robili wszystko aby zrealizować zaplanowaną trasę w 100% i dlatego obiecujemy Wam, że zobaczycie najważniejsze symbole Namibii, Botswany oraz Victoria Falls. Jednak prosimy o wyrozumiałość w momencie kiedy warunki na drodze – z powodów niezależnych od nas – zmieniają się i musimy zmienić trasę. Jakikolwiek zmiany nie powinny jednak uniemożliwić odwiedzenie zaplanowanych miejsc.
8. Podróżowanie po Afryce to podróżowanie po trudnych drogach szutrowych, na których łatwo „złapać gumę” i dlatego niejednokrotnie to może opóźnić podróż. Samochody są serwisowane przed każdym wyjazdem, ale jak wiadomo awarie mogą się zdarzyć. Dlatego prosimy o cierpliwość i wyrozumiałość. Jest to po prostu wpisane w charakter wyjazdu. Proszę się jednak nie martwić. Jak dotąd awarie zdarzyły nam się tylko dwukrotnie. W obu przypadkach przyczyną była brawura i błąd kierowcy. Pierwszy to, nie wyłączenie napędu 4x4 na drodze asfaltowej, co spowodowało uszkodzenie przedniego mostu. Pomimo tego klienci kontynuowali wyprawę i zakończyli ją bez opóźnień. Natomiast drugi wypadek to był wypadek, w którym kierowca prowadzący samochód był pod wpływem alkoholu, jechał po zmroku i zabił dorosłą antylopę kudu – w tym przypadku samochód już nie mógł jechać dalej.
9. **Dotyczy Guided-drive:** do dyspozycji będziecie mieli dwóch naszych pracowników. Kierowca Land Rovera będzie podróżował z Wami. Drugi pracownik będzie jechał w osobnym samochodzie ze sprzętem (namioty, łóżka itp.). Jest to uzależnione od ilości uczestników wyprawy.
10. **Dotyczy Self-drive:** szczegółowe warunki wypożyczenia samochodu są wysyłane oddzielnie.
11. Ubezpieczenie samochodu jest pełne z tzw. ZERO Excess. Proszę jednak pamiętać, że ubezpieczenie nie pokrywa szkód wyrządzonych zaniedbaniem przepisów drogowych, jazdy po zmroku, niewłaściwym użytkowaniem system 4x4 itd.
12. Do dyspozycji będziecie mieli opis trasy oraz naszą pomoc 24/7. Będziemy Wam patronować i będziemy w ciągłym kontakcie. Zależy nam na tym aby to był Wasz wyjazd życia.
13. Camping Safari oznacza trudniejsze warunki oraz to, że będziecie zdani na siebie podczas gotowania, mycia naczyń, czy rozbijania obozu.
14. Możliwość zamiany namiotu na lodge powinna być zgłoszona przed wyprawą, ponieważ istnieje ryzyko braku wolnych miejsc.
15. Warunki na kampingach są dobre. Wszędzie jest toaleta z bieżącą wodą i prysznicem. Czasami prysznice są wkomponowane w drzewa ale są. © Jedynie kamping w Spitzkoppe nie ma wody.
16. Wstajemy skoro świt!
17. Elektryczność będzie jedynie w schroniskach i pensjonatach oraz na kampingach w Sossussvlai, Palmwag, Epupa Falls i w Etoshy.
18. Prosimy o minimalny bagaż. Wygodniej nam będzie zapakować dwie mniejsze torby niż jedną ogromną i ciężką walizkę. Torby podróżne najlepiej by były stare, takie już na tzw. dobie, ponieważ jest duże prawdopodobieństwo, że się okurzą i podniszczą.
19. Nie zabierajcie: poduszek, śpiworów, ręczników, niepotrzebnych rzeczy, które będą jedynie obciążały samochód, przejściówek elektrycznych bo i tak nie pasują. Dużych i ciężkich walizek, które mogą się nie zmieścić do części bagażowej Land Rovera.
20. Zabierajcie: koszulki letnie, sandały, lornetkę, czołówki, ciepły polar, dresy lub piżamę do spania, krem przeciwsłoneczny, okulary słoneczne, kapelusz, pamiętki dla dzieci przy drodze (w żadnym wypadku słodczyce).